

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	12084 Біологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	091 Біологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

29.04.2024 р.

Справа № 0077/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 09 "Біологія" у складі:

Поручинський Андрій Іванович – головуєчий,

Бедункова Ольга Олександрівна,

Колісник Ярина Іванівна,

Кучменко Олена Борисівна,

Скляр Вікторія Григорівна,

Скрипник Наталія Вячеславівна,

Шелюк Юлія Святославівна,

за участі запрошених осіб:

Мірутенко Владислав Валентинович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	12084
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОПП «Біологія» підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» співпадають з місією та стратегією ЗВО та корелюють із спеціальністю Біологія. Відповідно до місії та стратегії ЗВО особливостями ОПП є навчання через практику, а також врахування регіонального транскордонного аспекту в ході її реалізації шляхом залучення здобувачів до міжнародної освітньо-наукової діяльності.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

В процесі розробки та оновлення ОПП враховувалися пропозиції та запити здобувачів вищої освіти, більшості роботодавців та академічної спільноти. До складу групи розробників ОПП входили НПП, які забезпечують викладання ОК за даною ОПП, і розробляли її компоненти та науково-методичне забезпечення. ЗВО демонструє, що пропозиції здобувачів вищої освіти та більшості роботодавців розглядалися та були враховані для покращення навчання заданою ОПП, проте пропозиції роботодавців щодо окремих ОК з проблем охорони довкілля, гідробіології не реалізовані в ОПП 2023 р.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Як зазначено в матеріалах акредитаційної справи, цілі та програмні результати ОПП відповідають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці, враховують регіональний та галузевий контекст та досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОПП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Перелік компетентностей і програмних результатів навчання відповідає Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для отримання освітнього ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 091 Біологія в галузі знань 09 Біологія.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування GER

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг, зміст та структура ОПП «Біологія» загалом відповідають вимогам законодавства та Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ОПП відповідає предметній області галузі знань 09 Біологія. ЕГ звертає увагу на те, що для здобувачів заочної форми навчання термін навчання складає 4 р. 10 міс., але обсяг ОПП так само складає 240 кредитів.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Загалом освітні компоненти ОП забезпечують досягнення всіх ПРН. Освітні компоненти, включені до даної ОП, складають логічну структуру та спрямовані на досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП «Біологія» загалом відповідає предметній області галузі знань 09 Біологія, її об'єкту та цілям. Спеціальні (фахові) компетентності СК 01 - СК 10 відповідають Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та предметній області спеціальності.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти за ОПП забезпечена через вільний вибір навчальних дисциплін та тематики курсових робіт. Механізм вибору навчальних курсів регламентований Положенням про організацію освітнього процесу та Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЗВО.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Кількість кредитів на практичну підготовку (24 кредити ЄКТС) відповідає Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія. Практична підготовка здобувачів вищої освіти забезпечується практичними, лабораторними заняттями, а також трьома видами практик. Терміни проведення практик визначаються навчальним планом. Практики реалізуються на основі договорів із базами практик (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69597>). За результатами опитувань здобувачі вищої освіти задоволені організацією та проведенням практики.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Соціальні навички забезпечується викладанням як ОК гуманітарного спрямування із циклу загальної підготовки (ОК 1-ОК 5), так і під час проходження навчальної та виробничої практик. Крім цього, формуванню soft skills сприяють використання інтерактивних методів навчання, участь у конференціях, соціальних заходах, академічній мобільності, неформальній освіті, роботі студентських наукових товариств і гуртків.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Навчальне навантаження здобувачів та співвідношення годин аудиторних занять і самостійної роботи визначається згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>)». Обсяг аудиторних занять – 3124 год. (43,4%), самостійної та індивідуальної роботи – 3566 год (49,5%) і 510 (7,1%) відповідно. Співвідношення між аудиторними заняттями та самостійною роботою складає від 43,4% до 56,6%, а аудиторне тижневе навантаження – 18 год. (I, III, V, VII семестри), 15 год. (II, IV сем.), 14 год. (VI сем.), 10 год (VIII сем.). З метою співвіднесення запланованого обсягу окремих ОК із фактичним навантаженням проводяться опитування здобувачів вищої освіти.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Навчання здобувачів ОПП за дуальною формою не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на ОПП розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57486>), є зрозумілими, чіткими та не містять дискримінаційних положень.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Вступ абітурієнтів для навчання на ОПП «Біологія» першого (бакалаврського) освітнього рівня регламентується Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/57486>). Відповідно до Правил право на вступ для здобуття ступеня бакалавра мають вступники на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) та вступники на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра (5 рівень Національної рамки кваліфікацій). Програма вступного іспиту складається фаховою екзаменаційною комісією за погодження з гарантом освітньої програми і щорічно перед початком вступної компанії переглядається на Вченій раді біологічного факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60616>).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8324>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>), Положенням про академічні відпустки, повторне навчання, порядок переведення, поновлення та відрахування студентів ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/rwc4MTfe>), Положенням про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/rwc4MFX6>). ЕГ встановила, що здобувачі вищої освіти повністю ознайомлені із механізмами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Практика визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності на ОПП, наявна (мобільність Erasmus+).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>). Під час зустрічей із здобувачами вищої освіти ЕГ встановила їх обізнаність щодо механізмів визнання результатів, отриманих у неформальній освіті. Практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, або окремих складових на ОПП хоч і наявна, але це не реалізується систематично.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та

принципам академічної свободи

ЕГ відмітила, що на ОПП застосовуються форми і методи навчання, які сприяють досягненню заявлених цілей і ПРН, відповідають вимогам компетентнісного та студентоцентрованого підходів і принципам академічної свободи. На ОПП в освітньому процесі активно застосовуються інформаційно-комунікаційні технології. За результатами зустрічей із здобувачами та опитування було підтверджено можливість вільного вибору наукового керівника та теми для виконання курсової роботи, теми та напряму наукового дослідження та надання власних пропозицій щодо вдосконалення ОПП. Кожен здобувач вищої освіти має змогу сформувати свою особисту навчальну траєкторію.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання здійснюється як викладачами в усній формі, так і у вигляді робочих програм ОК, які знаходяться у вільному доступі на сторінці біологічного факультету УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/69548>) та платформі <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/> та у паперовому вигляді на кафедрах. Розклади занять, графіки сесії та перекладання академічної заборгованості розміщені на сторінці інфо-центру біологічного факультету УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/18>. Проте ЕГ під час проведення акредитаційної експертизи було встановлено, що у робочих програмах дисциплін (де підсумковою формою контролю є іспит) не наведено інформації щодо форми та критеріїв оцінювання іспиту (за поясненнями НППІ, це зумовлено тим, що здобувач може набрати всі 100 балів протягом семестру і йде на іспит лише у випадку, якщо не отримав достатньої кількості балів для отримання оцінки «задовільно» або ж незадоволений своїм балом і хоче його підвищити). На запит ЕГ у кабінет справи NAQA було долучено зразок екзаменаційного білету, що засвідчує наявність оформленої процедури проведення іспитів.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень в процесі підготовки бакалаврів реалізується в ОПП як під час занять, так і в процесі виконання власних наукових досліджень чи діяльності відповідних наукових гуртків, під час проходження практик, участі у наукових та науково-освітніх заходах, зокрема, конференціях, навчально-практичних семінарах, конкурсах, проєктах, воркшопах. Результати наукової роботи здобувачів вищої освіти відображаються у публікаціях у наукових фахових виданнях.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Порядок оновлення ОК регламентується положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>), Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>). Як зазначено у матеріалах акредитаційної справи, викладачі ОП систематично оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі біології, використовуючи власні напрацювання, отримані під час наукових досліджень, міжнародних стажувань та інших активностей.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У ЗВО діють «Стратегія інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>) та «Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>), які регламентують основні напрямки діяльності ЗВО щодо співпраці із міжнародними науковими осередками та окреслюють можливості професійного розвитку як здобувачів вищої освіти, так і НППІ у міжнародному просторі. Викладачі ОПП залучені у міжнародні наукові дослідження, програми академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), «Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>) та «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ»» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>). Чіткість та зрозумілість забезпечується регулярним переглядом ОПП. Чіткість, зрозумілість та вчасність інформування забезпечується детальним ознайомленням здобувачів із формами контрольних заходів та критеріями оцінювання на початку вивчення дисциплін. В ході акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що згідно звіту про СО, підсумковою оцінкою за ОК з формою контролю «іспит» є сума балів за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру та оцінка, отримана під час іспиту. Разом з цим, у ході зустрічі з авторами відомостей про СО було отримано роз'яснення, що здобувач ВО може набрати усі 100 балів протягом семестру, а іспит складається у випадках, коли здобувач не набрав достатньої кількості балів, щоб отримати мінімальну оцінку «задовільно» або незадоволений своїм результатом і хоче його покращити.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форма проведення атестації здобувачів враховує вимоги Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія, що відображено у змісті ОПП. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання дають можливість здійснювати комплексну перевірку фахових компетентностей здобувачів.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсових) екзаменів і заліків в УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>), які оприлюднені на веб-сайті ЗВО. Також здобувач може ознайомитись із правилами проведення контрольних заходів у робочих програмах ОК.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Забезпечення академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО і передбачає всі необхідні елементи, зокрема: політику, стандарти та внутрішню нормативну базу ЗВО із цього питання. Як зазначено у матеріалах ЕГ, академічна доброчесність популяризується як науковими керівниками, кураторами академічних груп, так і шляхом проведення семінарів/лекцій, тренінгів, вебінарів для здобувачів та співробітників. Перевірка студентських робіт на предмет академічного плагіату здійснюється безкоштовно за допомогою спеціалізованої програми «Unicheck» та за допомогою ресурсу Strikeplagiarism.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом до викладання за ОНП залучені НПП, які мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію. Професіоналізм НПП визначається відповідністю критеріям, визначених Постановою КМУ від 30.12.2025 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов ...». Академічна та професійна кваліфікація викладачів, які викладають на даній ОНП, забезпечує досягнення цілей та ПРН.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Питання конкурсного добору регулюються у відповідності до чинного законодавства України, Статуту ДВНЗ «УжНУ» та «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ «УжНУ»»

(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615>). Конкурсний добір викладачів проводиться на засадах відкритості, гласності, об'єктивності та незалежності. Оголошення про конкурс та основні кваліфікаційні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад розміщуються на сайті ЗВО на сторінці Відділу кадрів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до організації освітнього процесу відбулось як на етапі розробки та впровадження ОНП, як на етапах її реалізації, перегляду та оновлення ОНП. На базах установ-партнерів проводиться професійна підготовка здобувачів вищої освіти. Випускники мають можливість працевлаштування в установах-партнерах. ГЕР вважає, що практика залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу є нормальною практикою і не має ознак взірцевості.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

В процесі акредитаційної експертизи ЕГ засвідчила ефективне залучення професіоналів-практиків у навчальний процес, зокрема, до аудиторних занять, проведення майстер-класів, тренінгів, лекцій.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Викладачі можуть обирати різні форми підвищення кваліфікації та ЗВО надає їм максимальну свободу вибору. Процедури, види, форми, тривалість, періодичність та визнання результатів підвищення кваліфікації регламентовані Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950EG>). ЕГ встановила, що ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В ЗВО існує система матеріального та морального заохочення розвитку викладацької майстерності. Згідно з Положенням про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>) преміювання НПП здійснюється за активну навчально-методичну і наукову діяльність, розробку нових методик викладання, видання підручників, посібників, монографій, за опублікування наукових праць у журналах, що зареєстровані в наукометричних базах даних. ГЕР вважає, що практика матеріального заохочення НПП за здобутки, визначені відповідними Положеннями ЗВО, є нормальною практикою і не має ознак взірцевості.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

В ЗВО наявні фінансові, матеріально-технічні та навчально-методичне забезпечення для даної ОПП. Також використовуються спортивно-оздоровчий комплекс, ботанічний сад, зоологічний музей, ряд науково-дослідних лабораторій, бібліотека.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Як зазначено у самооцінюванні, ЗВО забезпечує вільний доступ здобувачів освіти до наявної інфраструктури та інформаційних ресурсів.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ЕГ встановила, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОПП «Біологія», та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. В ЗВО функціонує соціально-психологічна служба, де здобувачі та НПП можуть отримати безоплатну психологічну допомогу, пройти різноманітні тренінги.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

За результатами акредитаційної експертизи, в тому числі опитувань здобувачів вищої освіти, ЕГ підтвердила дієві механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти за ОПН «Біологія».

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. ЕГ встановила, що навчання осіб з особливими освітніми потребами передбачає організацію особистісно-орієнтованого освітнього процесу, створення умов для доступу до приміщень, першочергового пільгового оздоровлення, індивідуального графіку занять.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, включаючи ситуації, пов'язані з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, регулює положення «Про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>). Під час акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що всі учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій. ГЕР вважає, що критерій 7 повністю відповідає рівню відповідності В, адже кожен підкритерій повністю відповідає вимогам, проте ознаки взірцевості відсутні.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Порядок розроблення, моніторингу та перегляду ОПП регламентується Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП у ДВНЗ "УжНУ" від 03.03.2020 року (<http://surl.li/ahmfz>). Інформація, надана у ВСО та оприлюднена на сайті ЗВО, свідчить про щорічний перегляд ОПП. У першому півріччі 2023 р. ОПП була переглянута і вдосконалена за рахунок внесення до обов'язкових компонентів циклу підготовки ОК 22 Мікологія, ОК27 Основи наукових досліджень у біології, ОК34 Біогеографія, ОК35 Лабораторний практикум з біології. До ОК Мікробіологія та вірусологія, Біотехнологія включені теми, що розкривають біохімічні аспекти функціонування біологічних систем згідно зі змінами у назві спеціальності – «Біологія і біохімія». ЗВО проводить регулярні опитування здобувачів щодо їх задоволеності викладанням ОК.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗВО продемонстрував залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. ЗВО організовує періодичні опитування здобувачів, результати яких впливають на зміст навчання і викладання.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ встановила, що роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. ЗВО продемонстрував, що взаємодія з роботодавцями має реальний та постійний характер стосовно ОПП «Біологія».

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

За даною ОПП наявна практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ встановлено, що система забезпечення якості вищої освіти вчасно реагує на виявлені недоліки. Відповідно до зауважень та пропозицій проводиться корекція недоліків в освітній діяльності при підготовці здобувачів першого рівня вищої освіти за ОП «Біологія».

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОПП «Біологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОП «Біологія» відбувається вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЕГ відзначила, що здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, інші причетні до освітньої діяльності за ОПП мають розуміння необхідності покращення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО наявні чіткі і зрозумілі правила стосовно прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, що оприлюднені на сайті.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На сайті ЗВО у вільному доступі розміщено проєкт ОПП «Біологія», зворотний зв'язок відбувався шляхом опитування з використанням гугл форми.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОПП оприлюднена на сайті за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/16031>. Наведена в ОНП інформація вичерпна й представлена в достатньому обсязі для вступників, здобувачів і роботодавців.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано протягом наступного навчального року підвищити ефективність комунікації з роботодавцями щодо врахування їх конкретних пропозицій в контексті змісту ОПП та окремих освітніх компонент. Зокрема, в сфері охорони довкілля, гідробіології.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано розглянути можливість узгодження термінів навчання за ОПП "Біологія" здобувачів вищої освіти денної та заочної форми здобуття вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано здійснювати систематичну роботу щодо популяризації форм та елементів неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано у робочих програмах дисциплін (де підсумковою формою контролю є іспит) навести інформацію щодо форми та критеріїв оцінювання іспиту. Рекомендовано під час процедури наступного перегляду робочих програм (при підготовці до 2024-2025 н.р.), доповнити їх цією інформацією з метою вичерпного інформування здобувачів вищої освіти щодо формату проведення та критеріїв оцінювання іспиту.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано у робочих програмах навести інформацію щодо формату проведення іспиту та розподілу балів. Рекомендовано чітко висвітлити ці аспекти у робочих програмах ОК з формою підсумкового контролю «іспит» під час підготовки до наступного 2024-2025 н.р., у ході чергового перегляду робочих програм навчальних дисциплін.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано вдосконалити систему професійного розвитку та стимулювання викладацької майстерності, забезпечити вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано продовжувати модернізацію матеріально-технічної бази університету та формування безпечного освітнього середовища.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано протягом наступного навчального року запровадити механізми та процедуру врахування думок здобувачів щодо якості викладання конкретних освітніх компонент та якості роботи НПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано переглянути можливість оптимізації роботи сайту з точки зору пошуку необхідної інформації.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПОРУЧИНСЬКИЙ АНДРІЙ ІВАНОВИЧ